

Hur går det för lärosätena i omställningen till ett öppet vetenskapligt system?

Sammanställning av SUHF enkät 2023 - 2025

Ineke Luijten, PhD

Scientific Training Officer, SciLifeLab Training Hub

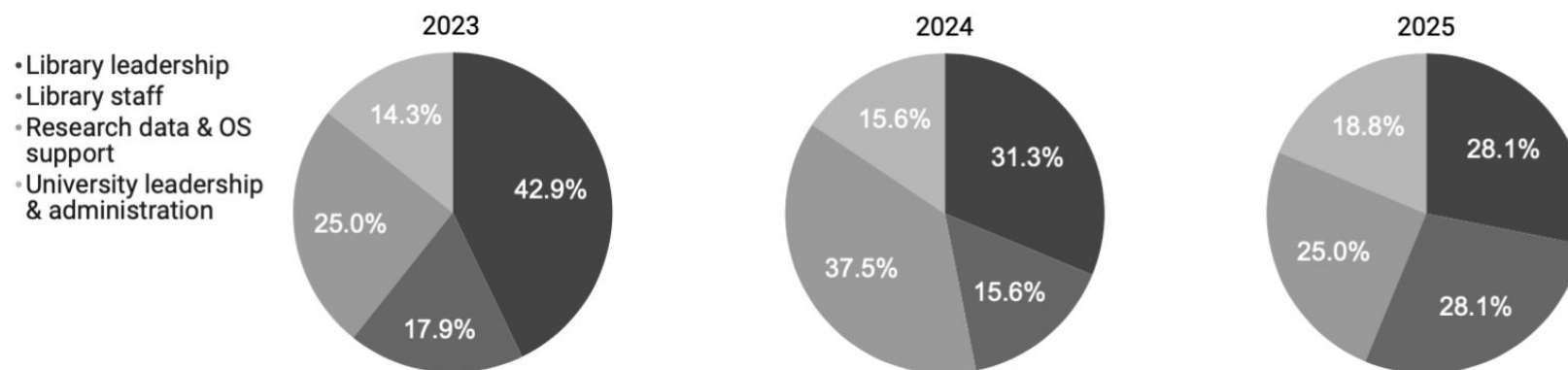
02/10/2025

Enkätens upplägg

- Årlig inventering 2023-2025, kopplat till SUHF:s färdplan
- Tio rekommendationer, 38 åtgärdsförslag
- Fyra svarsalternativ: Ej påbörjat, Påbörjat, Genomfört, Vet ej

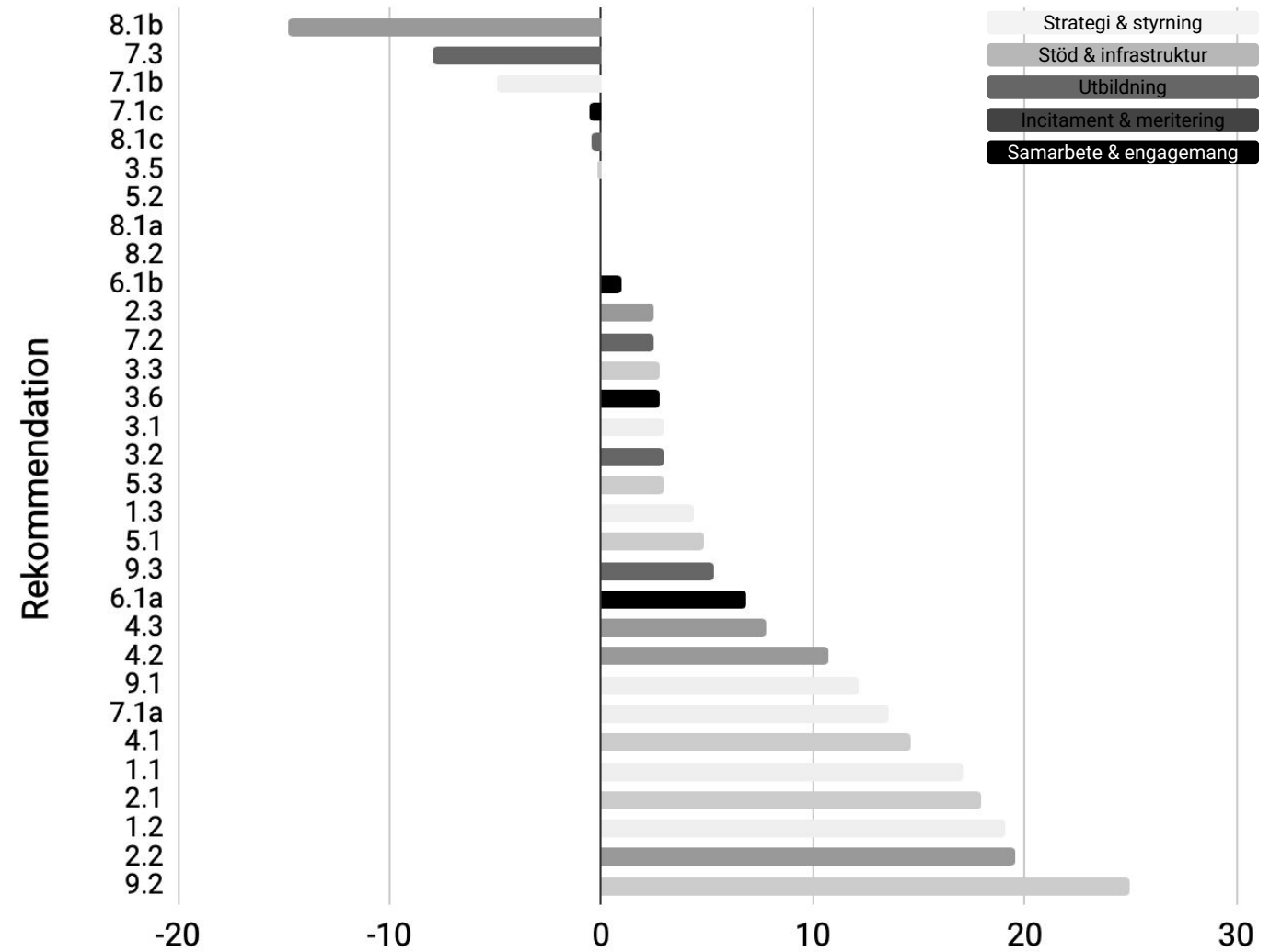
Svarsförhållanden

- Antal svarande: 31 (2023), 33 (2024), 34 (2025)
- 26 lärosäten svarade alla tre år
- Personalomsättning bland kontaktpersoner (ca 40 %)
- Olika roller bland respondenter → varierande perspektiv

Vilka områden har sett *de största*
förändringar i genomförandegrad
2023-2025?

Förändring i andelen svarsalternativet 'Genomfört' 2023–2025

Förändring i procentenheter för svaret "Genomfört", 2023–2025

Stöd

- Vägledning om licensiering av forskningsresultat (9.2)
- Operativt stöd för datahantering och bevarande (2.1)

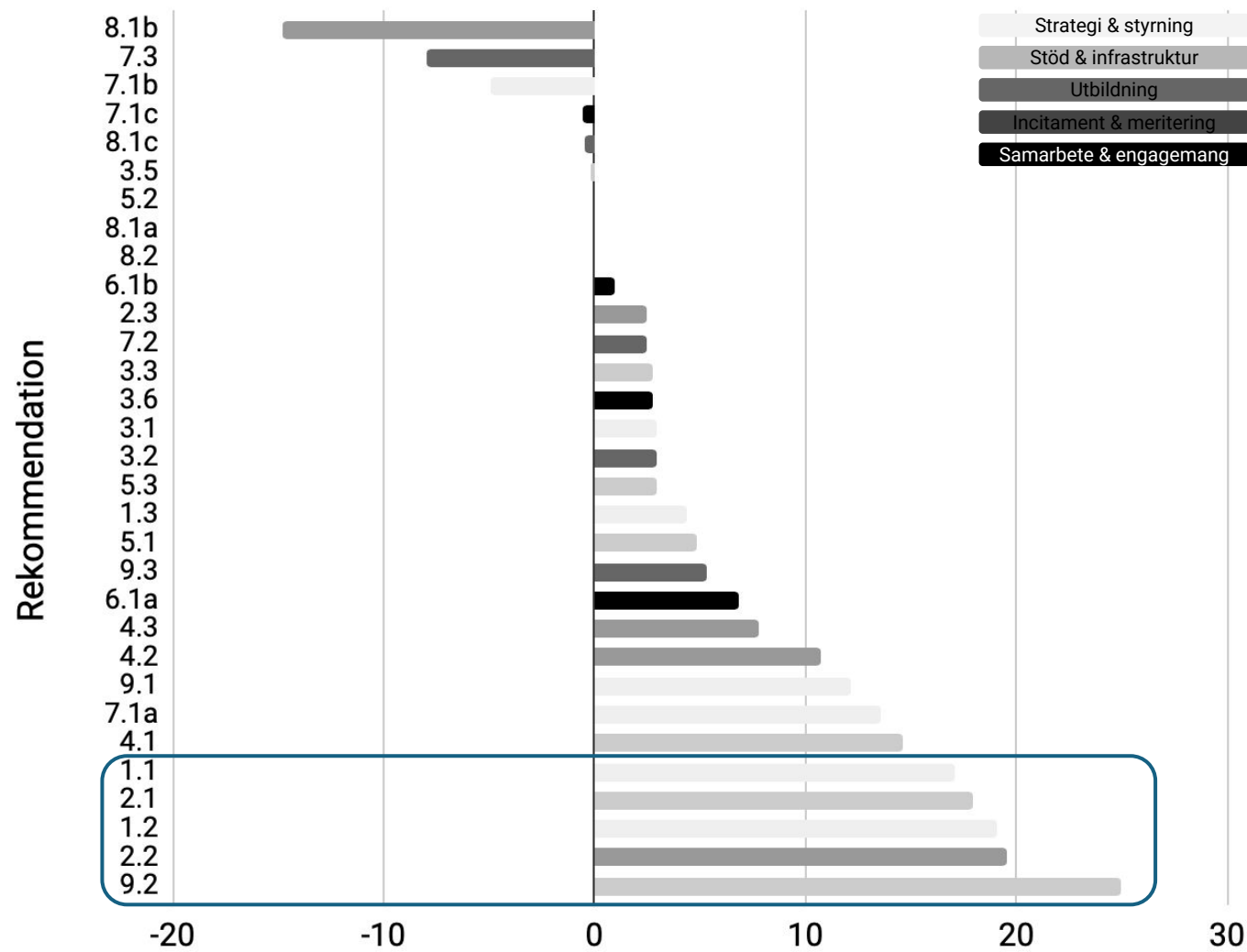
Utbildning

- Utbildning i öppna metoder & datahantering på forskarnivå (2.2)

Strategi & styrning

- Strategiska styrdokument för OS, FAIR & öppna licenser (1.2)
- Strategisk OS-funktion för nationell & internationell representation (1.1)

Förändring i andelen svarsalternativet 'Genomfört' 2023–2025

Förändring i procentenheter för svaret "Genomfört", 2023–2025

Stöd / Incitament & meritering

- Forskarstöd för kvalitetskontroll i meritbedömning (8.1b)
- Signera & följa CoARA-principerna (7.3)
- Stöd till sakkunniga vid meritbedömning (8.1c)

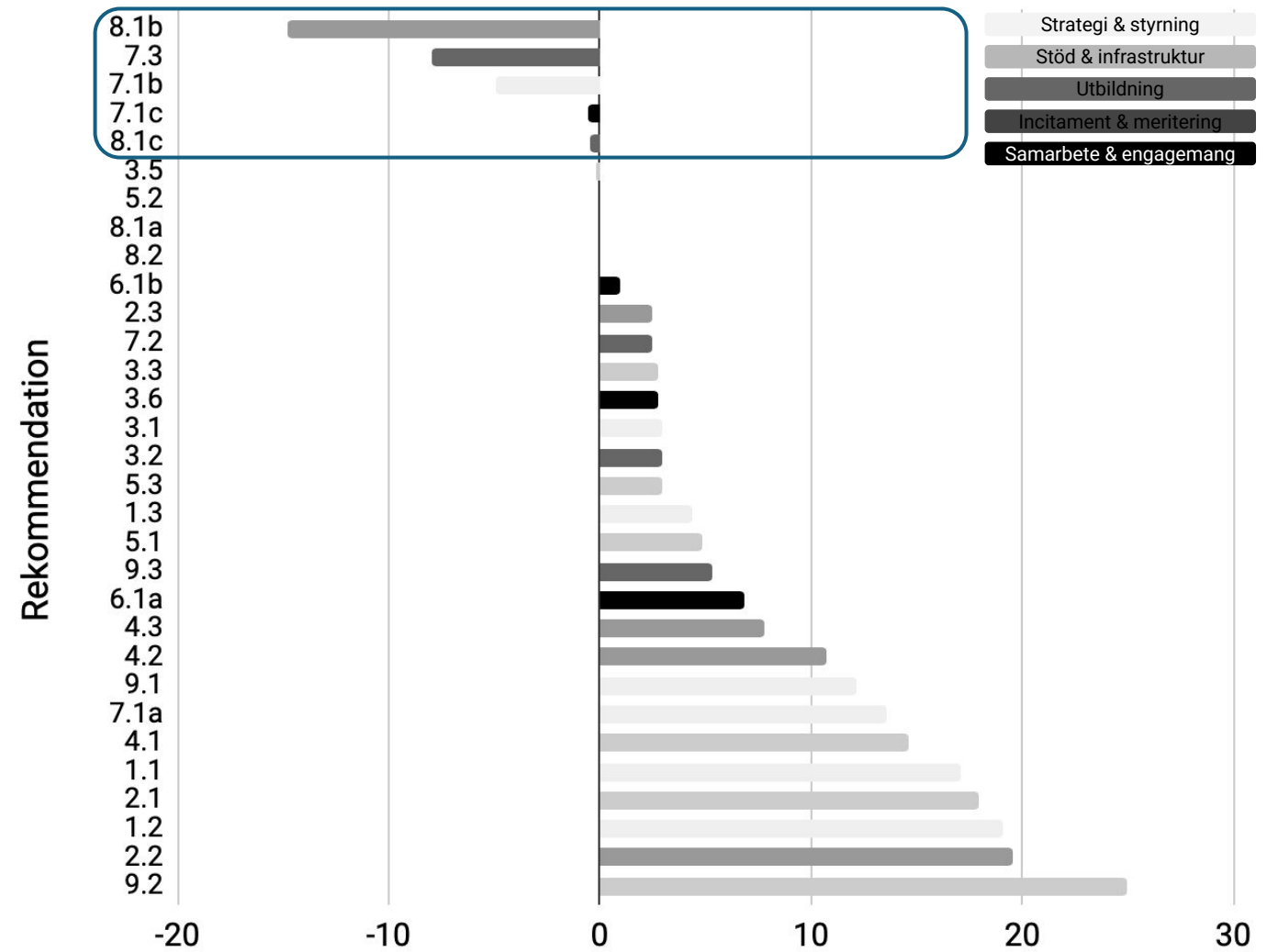
Strategi & styrning

- Strategiskt delta i internationella projekt (t.ex. EOSC) (7.1b)

Samarbete

- Medlemskap i EOSC Association (7.1c)

Förändring i andelen svarsalternativet 'Genomfört' 2023–2025

Förändring i procentenheter för svaret "Genomfört", 2023–2025

Vilka områden har den *högsta och lägsta*
genomförandegrad år 2025?

Högsta genomförandegrad

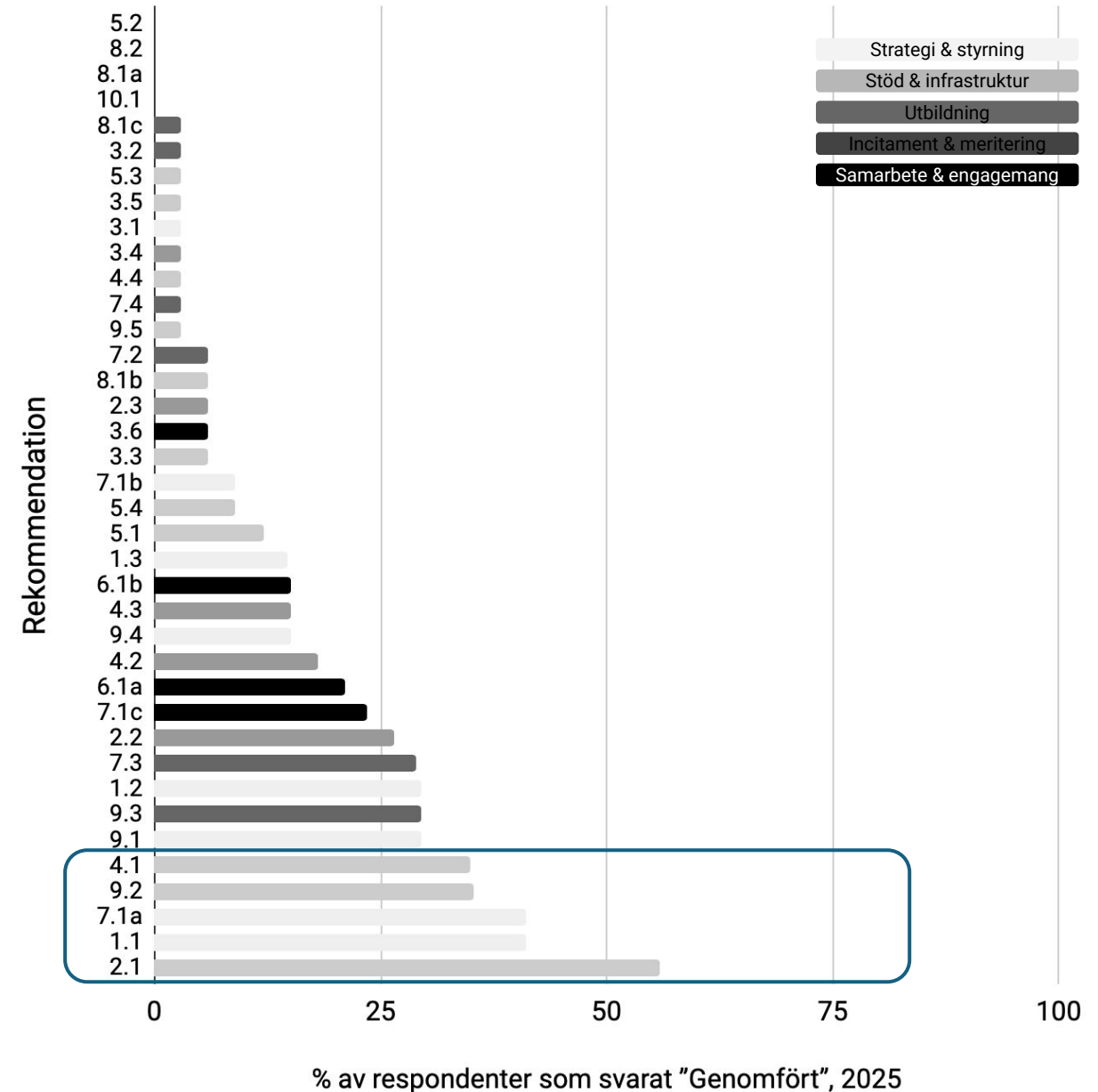
Stöd & infrastruktur

- Operativa stödfunktioner för forskningsdata (2.1)
- Vägledning om licensiering av forskningsresultat (9.2)
- Införa och följa upp datahanteringsplaner (4.1)

Strategi & styrning

- Inrätta strategisk funktion för öppen vetenskap (1.1)
- Följa internationell utveckling (t.ex. EOSC) (7.1a)

Andel svarsalternativet 'Genomfört' 2025

Lägsta genomförandegrad

Stöd & infrastruktur

- Sammanlänka forskningsstödjande IT-tjänster (5.2)

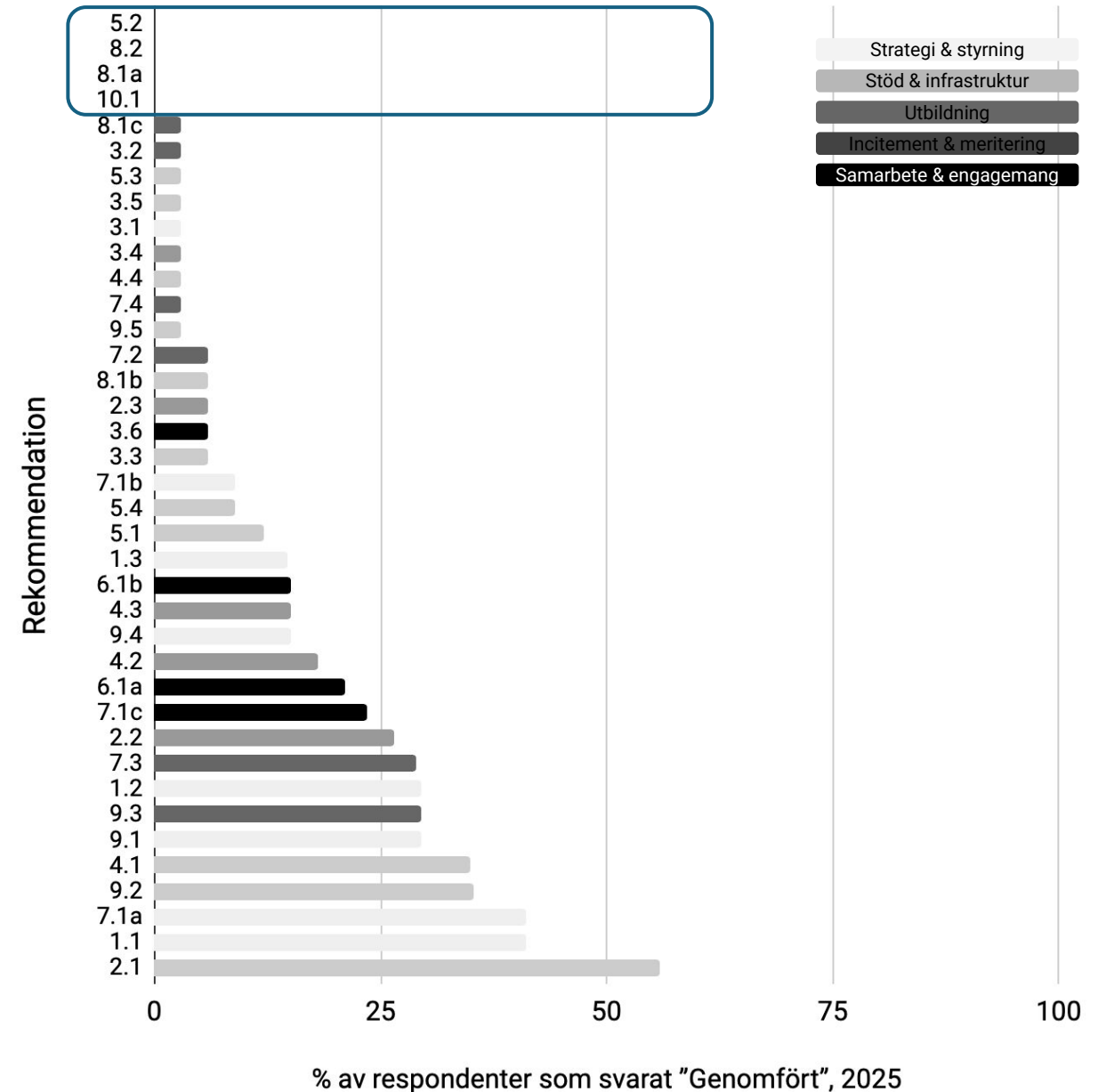
Incitament & meritering

- Revidera meriteringskriterier i linje med öppen vetenskap (8.1a)
- Utveckla nya bedömningsmetoder i dialog med forskare & finansiärer (8.2)

Samarbete & engagemang

- Främja kunskap och metoder för allmänhetens delaktighet i forskning (10.1)

Andel svarsalternativet 'Genomfört' 2025

Vilka områden har den *högsta*
initieringsgrad år 2025?

Stöd & infrastruktur / Utbildning

- Säker e-infrastruktur och forskningsdatahantering (5.1)
- Införa och följa upp datahanteringsplaner (4.1)
- Fördjupa kunskap om FAIR-principer (4.2)

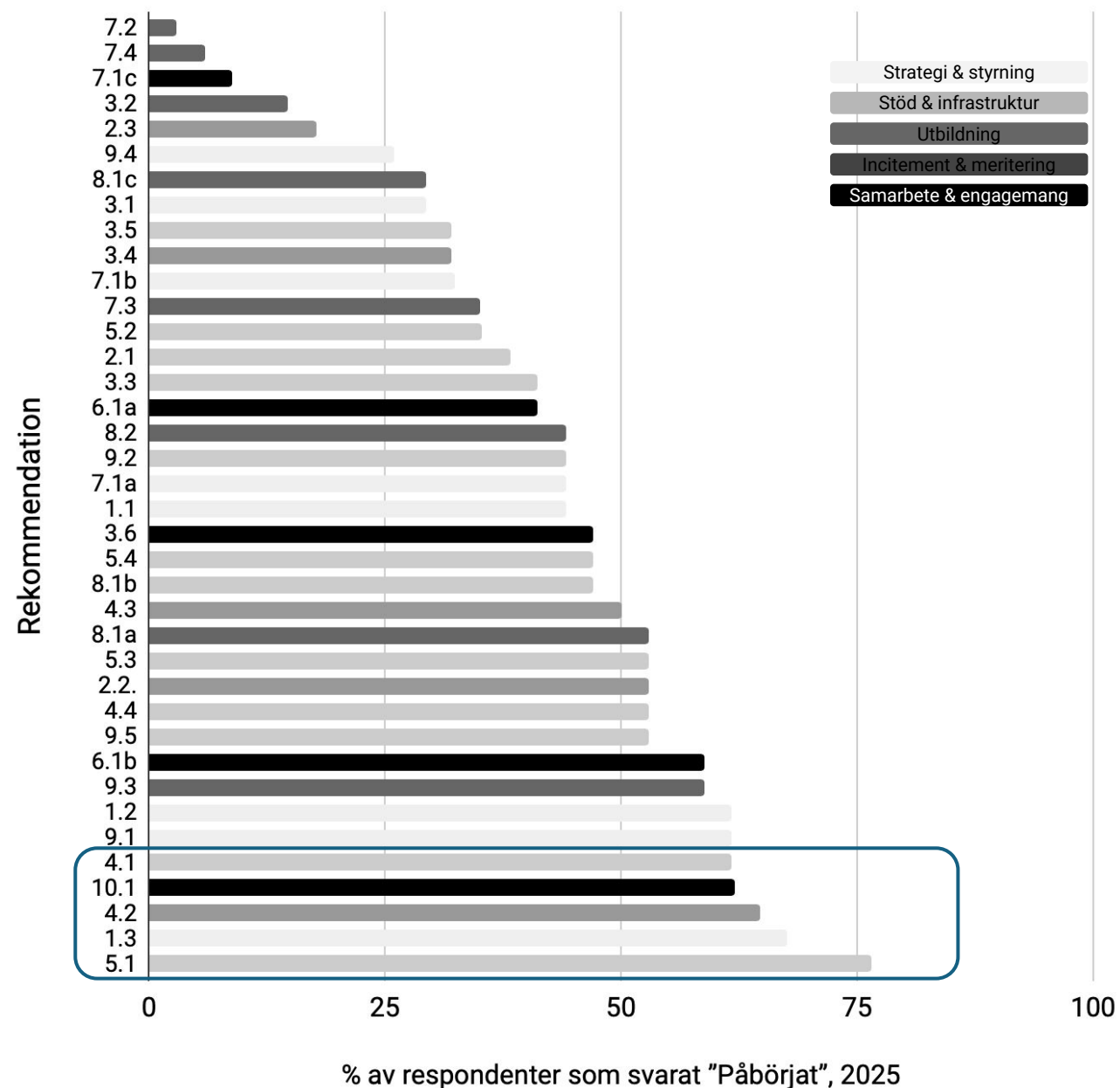
Strategi & styrning

- Klargöra ansvar och interna strukturer för öppen vetenskap (1.3)

Samarbete & engagemang

- Främja kunskap och metoder för allmänhetens delaktighet i forskning (10.1)

Andel svarsalternativet 'Påbörjat' 2025

Vilka områden är *ej påbörjad* år 2025?

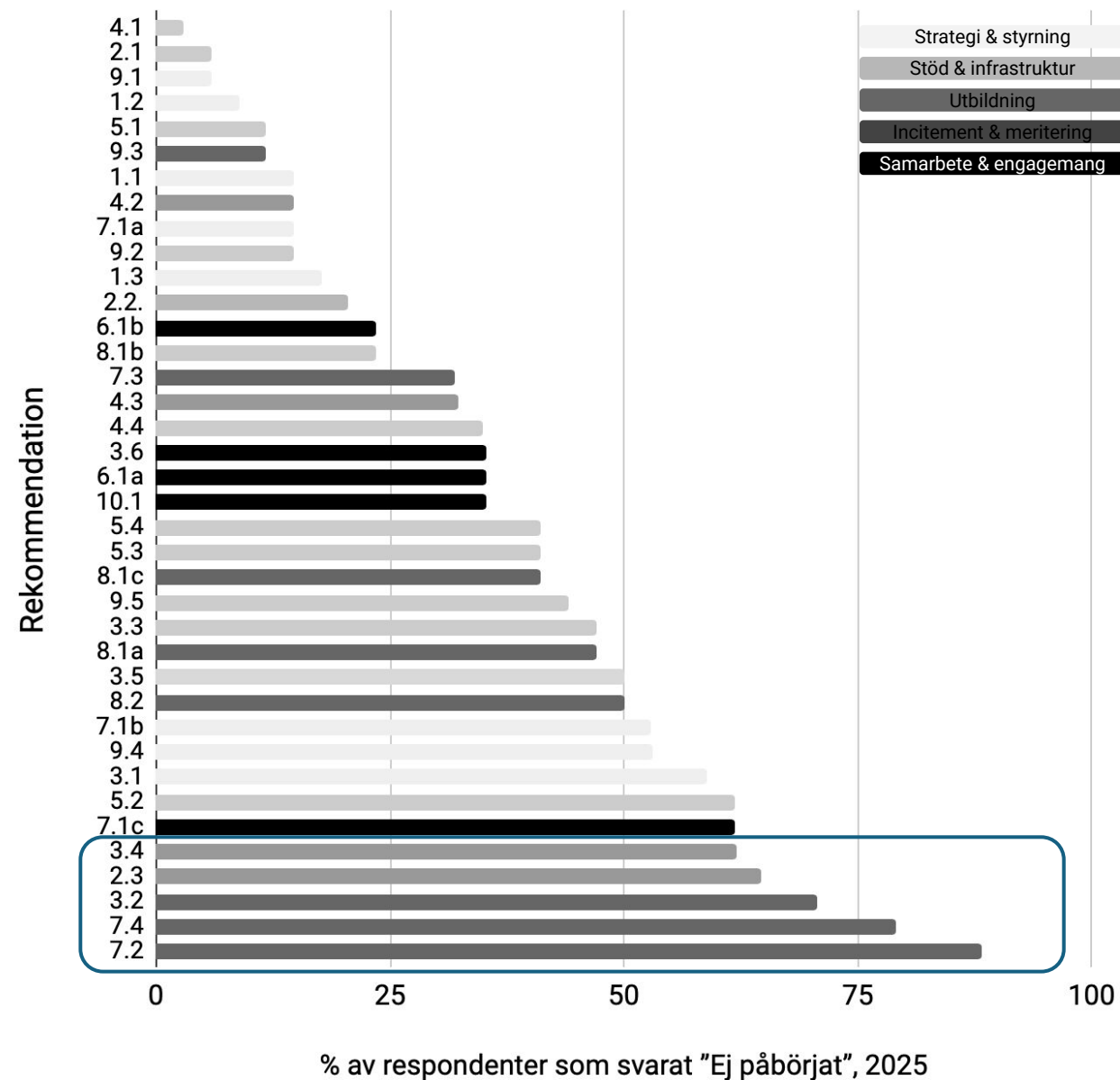
Incitament & meritering

- Signera och implementera DORA (7.2)
- Signera och implementera The Barcelona Declaration (7.4)
- Införa incitament för arbete med öppna lärresurser (3.2)

Utbildning

- Integrera öppna forskningspraktiker i utbildning på grund- och avancerad nivå (2.3)
- Utbilda om öppna licenser och upphovsrätt för pedagogiska resurser (3.4)

Andel svarsalternativet 'Ej påbörjat' 2025

Överblick och slutsatser

Störst genomförande

- Strategi och styrning: strategiska dokument, strategisk OS-funktion, ansvar & interna strukturer
- Datahantering: FAIR, datahanteringsplaner, forskningsdatastöd, utbildning i öppna metoder & datahantering, stöd med licensiering

Mest utnyttjade områden

- Stöd / incitament & meritering: revidera meriteringskriterier, utveckla nya bedömningsmetoder, implementera CoARA-principer
- Mindre kända områden: allmänhetens delaktighet i forskning , OER, OA för längre publikationer
- Integrera öppna forskningspraktiker i grund- och avancerad utbildning

Vägen framåt

- Öppen vetenskap som en naturlig del av forskarens vardag
- Incitament och belöningssystem som stödjer engagemang
- Integrering i utbildning – redan på grundnivå

www.suhf.se

Fullständig dataset och analys tillgängligt här:

<https://doi.org/10.5281/zenodo.17234123>

"Analysis of SUHF National Roadmap for Open Science Annual Survey 2023-2025"